

**Euroopan pankkiviranomaisen ohjeet
kehittyneen menetelmän (AMA) laajennuksista
ja muutoksista
(EBA/GL/2012/01)**

Lontoo 6.1.2012

Euroopan pankkiviranomaisen ohjeet kehittyneen menetelmän (AMA) laajennuksista ja muutoksista (EBA/GL/2012/01)

Ohjeiden velvoittavuus

1. Tämä asiakirja sisältää Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta 24. marraskuuta 2010 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010 (jäljempänä "EPV:n perustamisasetus") 16 artiklan perusteella annetut ohjeet. EPV:n perustamisasetuksen 16 artiklan 3 kohdan mukaan toimivaltaisten viranomaisten ja rahoitusmarkkinatoimijoiden on kaikin tavoin pyrittävä noudattamaan näitä ohjeita.

2. Ohjeissa esitetään Euroopan pankkiviranomaisen näkemykset Euroopan finanssivalvontajärjestelmässä noudatettavista asianmukaisista valvontakäytännöistä ja siitä, kuinka unionin lainsäädäntöä olisi sovellettava kullakin alalla. Sen vuoksi Euroopan pankkiviranomainen edellyttää, että kaikki ohjeiden velvoittamat toimivaltaiset viranomaiset ja rahoituslaitokset noudattavat niitä, jollei toisin määrätä. Toimivaltaisten viranomaisten, joihin näitä ohjeita sovelletaan, on pantava ne täytäntöön sisällyttämällä ne tarpeen mukaan osaksi valvontakäytäntöjään (esim. tarkistamalla oikeudellista kehystään tai valvontasääntöjään ja/tai ohjeistustaan tai valvontamenettelyjään). Tämä koskee myös niitä asiakirjaan sisältyviä erityisohjeita, jotka on osoitettu ensisijaisesti rahoituslaitoksille.

Raportointivaatimukset

3. Kunkin toimivaltaisen viranomaisen on vahvistettava Euroopan pankkiviranomaiselle viimeistään 6. maaliskuuta 2012, noudattaako tai aikooko se noudattaa näitä ohjeita. Jos ohjeita ei noudateta, syyt tähän on mainittava. Ilmoitus lähetetään näiden ohjeiden V luvussa esitetyllä lomakkeella sähköpostitse osoitteeseen compliance@eba.europa.eu. Ilmoituksen voi lähettää ainoastaan henkilö, jolla on asianmukaiset valtuudet ilmoittaa ohjeiden tai suositusten noudattamisesta toimivaltaisten viranomaisten puolesta. Huomioikaa, että noudattamisen vahvistamisessa ei voida käyttää mitään muuta viestintämenetelmää. Esim. muuhun kuin tähän osoitteeseen lähetettyä tai muuten kuin vaadittavalle lomakkeelle laadittua vahvistusta ei kelpuuteta.

4. Edellä 3 kohdassa mainittu toimivaltaisten viranomaisten ilmoitus julkaistaan Euroopan pankkiviranomaisen verkkosivustolla EPV:n perustamisasetuksen 16 artiklan mukaisesti.

Seuraaviin ohjeisiin on paikoitellen lisätty tarkempia selityksiä, joissa joko esitetään aiheeseen liittyviä esimerkkejä tai perustellaan kyseistä määräystä. Näissä tapauksissa selitys on kirjoitettu tekstilaatikkoon.

Sisällysluettelo

I osasto – Kohde ja soveltamisala	4
Kohde.....	4
Soveltamisala ja -taso	4
II osasto – AMA:n laajennuksia ja muutoksia koskevat vaatimukset	4
AMA:n muuttamista koskeva ohjeistus.....	4
AMA:n muutosten luokittelu olennaisuuden mukaan	5
AMA:n muuttamista koskevan ohjeistuksen toimittaminen.....	5
Laajennuksissa ja merkittävissä muutoksissa noudatettavat valvontamenettelyt.....	6
Suurissa muutoksissa noudatettavat valvontamenettelyt.....	7
Vähäisissä muutoksissa noudatettavat valvontamenettelyt	7
III osasto – Loppumääräykset ja täytäntöönpano.....	7
Siirtymäjärjestelyt.....	7
Soveltamispäivä.....	8
Liite 1 – Laajennusten sekä merkittävien, suurten ja vähäisten muutosten luokittelukriteerit	9
A) AMA-mallin laajennukset.....	9
B) AMA:n merkittävät muutokset	9
C) AMA:n suuret muutokset.....	10
D) AMA:n vähäiset muutokset.....	11

I osasto – Kohde ja soveltamisala

1 artikla

Kohde

Näillä ohjeilla yhdenmukaistetaan toimintatavat ja menettelyt, joita on noudatettava laitosten sisäisissä käytännöissä sekä operatiivisen riskin sääntömääräisen pääomavaatimuksen laskennassa käytettävän kehittyneen menetelmän (jäljempänä 'AMA') laajennusten ja muutosten valvonnassa.

2 artikla

Soveltamisala ja -taso

Näitä ohjeita sovelletaan toimivaltaisiin viranomaisiin ja laitoksiin, jotka käyttävät operatiivisen riskin pääomavaatimuksen laskennassa kehittyntä menetelmää ja, jos kehittyntä menetelmää käytetään yhtenäiseltä pohjalta, EU:n emoluottolaitokseen tai EU:n emoholdingyhtiöön.

II osasto – AMA:n laajennuksia ja muutoksia koskevat vaatimukset

3 artikla

AMA:n muuttamista koskeva ohjeistus

1. Laitosten pitää asianmukaisella hallintotasolla hyväksyä ja panna täytäntöön kehittyneen menetelmän laajennuksia ja muutoksia koskeva sisäinen ohjeistus (AMA:n muuttamista koskeva ohjeistus), johon sisältyvät kehittyneen menetelmän laajennusten ja muutosten sisäisessä hyväksynnässä noudatettavat menettelyt ja vastuutehtävät, ottaen huomioon oman organisaatorakenteensa ja kehittyneen menetelmän erityispiirteet.
2. AMA:n muuttamista koskevassa ohjeistuksessaan laitosten pitää dokumentoida kehittyneen menetelmän laajennusten ja muutosten luokittelussa ja käsittelyssä käyttämänsä periaatteet ja menettelyt. Ohjeistukseen pitää sisällyttää asianmukaiset kriteerit mahdollisten muutosten luokittelua varten, ja siinä pitää määrittää kehittyneen menetelmän laajennusten ja muutosten täytäntöönpanoa ja dokumentointia koskevat sisäiset prosessit ja vastuutehtävät.
3. Kehittyneeseen menetelmään suunnitellut laajennukset ja muutokset on jaettava jäljempänä (4 artiklassa) kuvailtuihin neljään luokkaan. Kehittyneeseen menetelmään suunniteltujen laajennusten ja muutosten luokittelussa noudatettavat peruskriteerit esitetään näiden ohjeiden liitteessä. Laitosten on kuitenkin sisällytettävä AMA:n muuttamista koskevaan ohjeistukseensa näistä kriteereistä vain ne, jotka pätevät niiden käyttämään kehittyneeseen menetelmään, ja laadittava liitteessä

kuvailtujen kriteerien täydennykseksi lisäkriteerejä, joissa on huomioitu niiden soveltaman kehittyneen menetelmän erityispiirteet.

4. Lisäksi AMA:n muuttamista koskevassa ohjeistuksessa pitää määrätä suunniteltujen laajennusten tai merkittävien muutosten riippumattomasta arvioinnista, joka voidaan toteuttaa joko sisäisesti tai ulkoisesti.
5. Laitoksen pitää aika ajoin tarkastella uudelleen AMA:n muuttamista koskevaa ohjeistustaan ja tarvittaessa mukauttaa sitä sisäisen hallintonsa tai AMA-mallin muutosten huomioon ottamiseksi.
6. AMA:n muuttamista koskevasta ohjeistuksesta ja niiden soveltamisesta pitää teettää säännöllisin väliajoin riippumaton arviointi.

4 artikla

AMA:n muutosten luokittelu olennaisuuden mukaan

1. Laajennukset ja muutokset pitää AMA:n muuttamista koskevassa ohjeistuksessa jakaa seuraaviin luokkiin:
 - a. laajennukset
 - b. merkittävät muutokset
 - c. suuret muutokset
 - d. vähäiset muutokset.
2. Aiotun muutoksen luokittelua ei pidä koskaan tarkastella erillään muista, vaan sitä pitää arvioida yhdessä aiempien, sen kanssa samanaikaisesti voimaan saatettavien muutosten tai jo suunniteltujen tulevien muutosten kanssa.
3. Edellä mainitut luokat sekä soveltuvin osin näiden erilaisten muutosten luokitteluperusteet sisällyttää laitoksen sisäiseen AMA:n muuttamista koskevaan ohjeistukseen. Laitoksen pitää täydentää AMA:n muuttamista koskevaa ohjeistustaan tarkemmilla tiedoilla ottaen huomioon sisäisen hallintonsa ja AMA-mallin erityispiirteet.
4. Jos sääntömääräiseen pääomaan kohdistuvaan tosiasialliseen määrälliseen vaikutukseen perustuva luokitus on eri kuin saman muutoksen laadullisiin kriteereihin perustuva luokitus, laitosten pitää luokitella muutos siihen luokkaan, joka näistä kahdesta on olennaisempi.
5. Laitoksen AMA:n muuttamista koskevassa ohjeistuksessa määritetyistä muutosten luokittelukriteereistä riippumatta toimivaltaiset viranomaiset pidättävät oikeuden luokitella muutoksen uudelleen olennaisimmaksi katsomaansa luokkaan ja soveltaa niihin näissä ohjeissa määriteltyjä vastaavia valvontamenettelyjä.

5 artikla

AMA:n muuttamista koskevan ohjeistuksen toimittaminen

1. Laitoksen tai, jos kehittynyttä menetelmää käytetään yhtenäiseltä pohjalta, EU:n emoluottolaitoksen tai EU:n emoholdingyhtiön pitää

toimittaa AMA:n muuttamista koskeva ohjeistus ja sen myöhemmät muutokset toimivaltaiselle viranomaiselle.

2. Myös laitosten, jotka hakevat lupaa kehittyneen menetelmän käyttöön, pitää toimittaa toimivaltaisille viranomaisille AMA:n muuttamista koskeva ohjeistus osana vaadittavia asiakirjoja.

6 artikla

Laajennuksissa ja merkittävässä muutoksissa noudatettavat valvontamenettelyt

1. Kehittyneen menetelmän laajennusten ja merkittävien muutosten, sellaisina kuin ne määritellään liitteen kohdissa A ja B esitettyjen kriteerien mukaisesti, täytäntöönpanoon pitää saada toimivaltaisen viranomaisen nimenomainen hyväksyntä. Valvontaviranomaisen hyväksynnän hakemisessa pitää noudattaa soveltuvin osin Euroopan pankkivalvontaviranomaisten komitean validointiohjeissa kuvailtua menettelyä.

Selitys:

Euroopan pankkivalvontaviranomaisten komitean antamat mallien validointia koskevat ohjeet (CEBS Guidelines on Model Validation, julkaistu 4. huhtikuuta 2006) ovat Euroopan pankkiviranomaisen verkkosivustolla kohdassa "Julkaisut". Eryyisen tärkeitä mallin muutosten arvioinnissa ovat ne validointiohjeiden osat, joissa käsitellään koti- ja isäntävaltioiden viranomaisten valvontayhteistyötä, hyväksyntää ja hyväksynnän jälkeisiä menettelyjä (2 jakso).

2. Laitoksen, joka haluaa laajentaa tai merkittävästi muuttaa kehittyneitä menetelmiä, pitää hyvissä ajoin ennen muutosten suunniteltua täytäntöönpanoa esittää toimivaltaiselle viranomaiselle tätä koskeva hakemus sekä toimitettavat tarvittavat asiakirjat sen arvioimiseksi, täyttääkö laajennettu tai muutettu menetelmä edelleen lakisääteiset vaatimukset. Hakemukseen on sisällytettävä ainakin
 - a. laajennuksen tai merkittävän muutoksen kuvaus;
 - b. sen perustelut, tavoite ja odotetut vaikutukset AMA:n sääntömääräiseen pääomaan; ja
 - c. suunnitellun laajennuksen tai merkittävän muutoksen riippumatonta arviointia koskeva raportti.
3. Vastaanotettuaan täydellisen hakemuksen toimivaltaisen viranomaisen pitää arvioida ehdotetut laajennukset tai merkittävät muutokset, aloittaa asianmukaisen hyväksymismenettelyn ja päättää, voidaanko laitokselle antaa lupa laajentaa ja/tai merkittävästi muuttaa AMA-mallia.
4. Laitoksen esittämän laajennuksen tai merkittävän muutoksen hyväksymisen edellytykseksi voidaan asettaa lisätoimia (esim. vanhan ja uuden AMA-mallin samanaikainen soveltaminen) tai siihen voidaan liittää kehittyneen menetelmän laajennettujen ja/tai muutettujen osien parantamista koskevia suosituksia. Toimivaltaisten viranomaisten pitää perustella esittämänsä edellytykset ja/tai suositukset.

7 artikla

Suurissa muutoksissa noudatettavat valvontamenettelyt

1. Laitoksen pitää ilmoittaa kehittyneeseen menetelmään (liitteessä olevan C kohdan mukaisesti) tehtävistä suurista muutoksista toimivaltaiselle viranomaiselle hyvissä ajoin ennen niiden suunniteltua täytäntöönpanoa. Tätä varten sen pitää toimittaa kaikki tarvittavat asiakirjat, mukaan lukien kuvaus muutoksesta sekä sen perusteluista, tavoitteista ja vaikutuksista kehittyneessä menetelmässä vaadittavaan lakisääteiseen pääomaan.
2. Toimivaltaisen viranomaisen pitää arvioida kehittyneeseen menetelmään tehdyn muutoksen ja ilmoittaa laitokselle muutoksen mahdollisista sääntömääräisistä esteistä. Tässä yhteydessä laitokselle voidaan esittää suositeltuja tai pakollisia korjaavia toimia, ehdottaa parannuksia uusiin/muutettuihin osiin tai esittää muita erityisvaatimuksia (esim. entisen ja uuden AMA-mallin samanaikainen soveltaminen), jotka on perusteltava.
3. Laitos voi soveltaa muutosta sääntelytarkoituksiin vasta saatuaan siihen vahvistuksen toimivaltaisilta viranomaisilta.
4. Jos toimivaltainen viranomainen luokittelee muutoksen uudelleen laajennukseksi tai merkittäväksi muutokseksi, sen pitää ilmoittaa tästä laitokselle, ja muutoksesta on tehtävä erikseen muodollinen hakemus, joka on hyväksyttävä edellä 6 artiklan mukaisessa menettelyssä.

8 artikla

Vähäisissä muutoksissa noudatettavat valvontamenettelyt

1. Vähäisetkin kehittyneeseen menetelmään tehtävät muutokset pitää sisällyttää AMA:n muuttamista koskevaan ohjeistukseen ja ne pitää dokumentoida asianmukaisesti.
2. Toimivaltaisen viranomaisen pitää velvoittaa kehittyntä menetelmää käyttävät laitokset ilmoittamaan vähäisistä muutoksista vähintään kerran vuodessa. Tällaisia muutoksia voidaan tarkastella osana muita AMA:n arviointeja, jotka eivät kohdistu nimenomaan tällaisten muutosten tarkasteluun.

III osasto – Loppumääräykset ja täytäntöönpano

9 artikla

Siirtymäjärjestelyt

Laitosten, joiden kehittyntä menetelmä on hyväksytty viimeistään 31. joulukuuta 2011 tai jotka ovat hakeneet lupaa kehittyneen menetelmän käyttöön ennen 30. kesäkuuta 2012, pitää toimittaa laatimansa AMA:n muuttamista koskeva ohjeistus asiasta vastaavalle toimivaltaiselle viranomaiselle viimeistään 30. kesäkuuta 2012.

10 artikla

Soveltamispäivä

EU:n toimivaltaisten viranomaisten pitää panna ohjeet täytäntöön sisällyttämällä ne valvontamenettelyihinsä viimeistään 6. maaliskuuta 2012. Tämän määräajan jälkeen toimivaltaisten viranomaisten pitää varmistaa, että laitokset noudattavat ohjeita asianmukaisesti. Toimivaltaisten viranomaisten pitää sisällyttää kansallisiin säännöksiinsä tiedot siitä, millä tavoin laitosten olisi ilmoitettava toimivaltaisille viranomaisille kehittyneeseen menetelmään tekemänsä laajennukset ja muutokset ja miten toimivaltaiset viranomaiset lähettävät laitokselle vastauksen.

Liite 1 – Laajennusten sekä merkittävien, suurten ja vähäisten muutosten luokittelukriteerit

Tässä liitteessä esitetään luettelo laajennuksiksi luokiteltavista sekä merkittäviksi, suuriksi ja vähäisiksi muutoksiksi luokiteltavista tapauksista. Luettelo ei ole tyhjentävä. Se on tarkoitettu avuksi muutosten luokitteluun niiden olennaisuuden mukaan.

A) AMA-mallin laajennukset

1. *Mittausjärjestelmään* tehtäviksi laajennuksiksi luokitellaan
 - a. AMA:ssa vaadittavan sääntömääräisen pääoman alentaminen ensimmäisen kerran odotettujen tappioiden kuittauksella;
 - b. Operatiivisen riskin vähentämiskeinojen (esim. vakuutus- tai muiden riskinsiirtojärjestelyjen) käyttäminen ensimmäisen kerran;
 - c. Monipuolistamisetujen käyttäminen ensimmäisen kerran; ja
 - d. Osuuksienjakomekanismin käyttäminen ensimmäisen kerran konsernitasolla.
2. Seuraavan tyyppiset AMA:n soveltamisalan laajennukset tai muutokset pitää luokitella AMA-mallin laajennuksiksi vain, jos ne vaikuttavat merkittävästi laitoksen riskiprofiiliin:

Selitys:

Operatiivisen riskin pääomavaatimusta laskiessaan laitosten on otettava huomioon sulautumiset ja omistusosuuksien hankinnat sekä sisäisen liiketoimintarakenteen muutokset. Nämä voivat osaltaan vaikuttaa myös kehittyneen menetelmän käyttöalaan. Jos laajennusten tai muutosten vaikutus riskiprofiiliin on merkityksetön, laitokset voivat toteuttaa muutokset ilman ennakkohyväksyntämenettelyä ja luokitella ne suuriksi ja/tai vähäisiksi muutoksiksi.

- a. Laajennukset osiin, joihin ei ole vielä saatu hyväksyntää, elleivät ne jo sisälly AMA:n käyttölupahakemuksessa esitettyyn käyttöönottosuunnitelmaan; ja
- b. Tähän mennessä sovelletun osittaisen käyttöluvan muunnokset, jotka liittyvät tiettyihin yksittäisiin sijaintipaikkoihin, oikeudellisiin yksiköihin tai liiketoimintayksiköihin, elleivät ne jo sisälly AMA:n käyttölupahakemuksessa esitettyyn käyttöönottosuunnitelmaan.

B) AMA:n merkittävät muutokset

AMA-mallin merkittäviin muutoksiin sisältyvät

- a. Laskennassa käytettävien tietosarjojen rakenteen ja tunnuslukujen perustavat muutokset (esim. uusien ulkoisten tietolähteiden käyttäminen ensimmäisen kerran, vaihto omista tietolähteistä ulkoisiin tietolähteisiin);
- b. Mittausjärjestelmän perustavat muutokset, jotka johtuvat logiikan tai menetelmien muuttamisesta (esim. olennaisin osin

tappiodataan perustuvien lähestymistapojen vaihto pääasiassa skenaariopohjaisiin malleihin tai päinvastoin, muutokset neljän osa-alueen käyttöä tai painotusta koskevissa kriteereissä sekä jakoolettamien/parametrien arviointimenettelyn muutokset) tai konsernin rakenteessa tapahtuneista merkittävistä muutoksista (esim. luopuminen merkittävistä liiketoimintayksiköistä, kuten tytäryhtiöistä);

c. Osuuksienjakomekanismien logiikan ja lähtökohtien muutokset; ja

d. Operatiivisen riskin hallintatoiminnon organisaatio- ja toimintarakenteen perustavat muutokset etenkin, jos ne vaikuttavat toiminnon riippumattomuuteen (esim. eturistiriitoja aiheuttavat tai resurssien saatavuutta rajoittavat toimenpiteet).

C) AMA:n suuret muutokset

AMA:han tehtäviin suuriin muutoksiin sisältyvät

a. Muutokset sisäisissä menettelyissä, joita laitos noudattaa sisäisten tappiotietojen keruussa, skenaario-analyysin laadinnassa ja liiketoimintaympäristöön ja sisäiseen tarkastukseen liittyvien tekijöiden määrittämisessä;

b. Mittausjärjestelmän muutokset, jotka johtuvat logiikan tai menetelmien muuttumisesta tai konsernirakenteen muutoksista (esim. laskennassa käytetyn tietosarjan kokoamisessa sovelletun viitepäivän ja/tai tarkastelujakson muutokset, *de minimis*- ja/tai body-tail-mallinnuskynnysten määrittämisessä käytettyjen perusteiden/menetelmien muutokset, mallin karkeisuuden muutokset ja (aiemmin hyväksytyjen) odotettujen tappioiden, riskin vähentämiskeinojen ja tunnistettujen korrelaatioiden määritysperusteiden/-menetelmien muutokset);

Selitys:

Mallinnuksen *de minimis* -kynnysarvo edustaa tappiomäärää, jonka ylittyessä tiedot sovitetaan malliin; body-tail-kynnysarvo taas edustaa tappiomäärää, jolla erotetaan toisistaan kärki- ja häntäpään alueet, sillä niiden tietojen sovittamisessa käytetään yleensä eri menetelmää.

c. AMA-mallissa, tiedonhallinnassa tai raportointimenettelyissä käytettävien merkityksellisten IT-järjestelmien vaihtuminen;

d. Laitoksen sisäisessä AMA-mallin validoinnissa ja tarkastelussa käytettävän logiikan ja menetelmien muutokset; ja

e. Muutokset, jotka muuttavat merkittävästi operatiivisen riskin pääomavaatimusta. Pääomavaatimuksen muutos pitää laskea vertaamalla alkuperäisen AMA-mallin mukaan ja ehdotetun muutetun mallin mukaan määritettyjä pääomia toisiinsa. Jos AMA-mallia sovelletaan yhtenäiseltä pohjalta, muutos lasketaan ainoastaan konsernitasolla. Toimivaltaiset viranomaiset voivat asettaa kynnysarvon sen toteamiseksi, minkälaista muutosta on pidettävä merkittävänä.

D) AMA:n vähäiset muutokset

Vähäisiksi muutoksiksi pitää katsoa kaikki sellaiset muutokset, jotka eivät täytä laitoksen laatimissa AMA:n muuttamista koskevissa säännöissä edellä (A-C kohdassa) mainituille muutosluokille määritettyjä kriteereitä ja joita ei voida luokitella mihinkään näistä luokista edes tarkasteltaessa niitä yhdessä muiden muutosten kanssa näiden ohjeiden 4.2 kohdan mukaisesti.